

Søknad Extrastiftelsen

2012-13

**Nedsatt funksjonsevne
i et kulturelt lys**

DVD, konferanser og artikkelsamling

Nedre Gausen kompetansesenter

Dato: 14.6.2011

Prosjektleder: Elisabeth Nilsen

Innholdsfortegnelse

BAKGRUNN	3
Erfaring fra tidligere prosjekter	3
MÅLSETTING	4
MÅLGRUPPE	5
SAMARBEIDSPARTNERE	5
Styringsgruppen	5
Prosjektgruppen	5
GJENNOMFØRINGEN AV PROSJEKTET.....	6
I) Produsere DVD	6
II) Arrangere samlinger for foreldre til barn med nedsatt funksjonsevne	7
III) Arrangere fagkonferanse	7
IV) Utarbeide artikkelsamling.....	8
FREMDRIFTSPLAN.....	9
ØKONOMI.....	10
PROSJEKTETS NYTTEVERDI	11

BAKGRUNN

Erfaring fra tidligere prosjekter

I 2006 fikk Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) og Nedre Gausen kompetansesenter innvilget midler fra Extrastiftelsen for å utvikle en DVD med informasjon for foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn som har hørselshemmede barn. Prosjektets tittel er *Når barnet har nedsatt hørsel* og ble avsluttet i mai 2009. DVD-en som er utviklet skal bidra til å gjøre aktuell informasjon om det norske samfunnet og den norske skolehverdagen lett tilgjengelig for denne brukergruppen. I DVD-en møter vi tre skolejenter med ulik grad av hørselstap og deres foreldre. Filmen gir i tillegg en god beskrivelse av opplevelse av å ha et hørselshemmet barn.

Vi har mottatt meldinger fra forskjellige fagmiljøer om at DVD-en dekker et opplevd behov i forbindelse med veiledningen til foreldre som har barn med nedsatt hørsel. Gjennom spredning av DVD-en har vi også fått tilbakemeldinger om at DVD-en er svært godt mottatt av foreldrene. Aspekter vedrørende hørselshemming blant etniske minoriteter er per dags dato lite dokumentert, og av den grunn er det viktig at det informasjonsmaterialet som eksisterer når et så bredt nettverk som mulig rundt disse familiene. I tillegg til at DVD-en finnes med norsk tale og tekst, er den i dag oversatt til talt urdu, arabisk, engelsk, somalisk og kurdisk. Vi har fått etterspørsel etter oversettelser til flere språk – blant annet tyrkisk og vietnamesisk. Selv om DVD-en var produsert med tanke på foreldre med barn i grunnskolen, har vi fått tilbakemeldinger om at både foreldre med yngre barn og foreldre med barn i videregående skole har hatt god nytte av informasjonen. Det har vært en forutsetning at DVD-en ble levert foreldrene som en del av en veiledning. Gjennom vår egen veiledning for foreldre der DVD-en har vært en del av tilbudet, har vi erfart at det har pekt seg ut et behov for ytterligere informasjon.

I forbindelse med et annet prosjekt, *Hørselstap i minoritetsspråklige hjem (2010-2011)*, har Nedre Gausen arrangert tre samlinger for foreldre (i Trondheim, Oslo og Stavanger) og en fagkonferanse.¹ I samlingene møtte vi foreldre med forskjellig etnisk bakgrunn og med et stort spenn i det hørselshemmede barnets alder. Vi viste DVD-en og fulgte opp med forelesninger og samtale. Foreldrenes tilbakemeldinger var preget av at de opplevde at DVD-en inneholdt nyttig informasjon, og at måten informasjonen ble presentert på var god. De så det som en stor styrke at informasjonen var på deres eget språk, og at de kunne ta med DVD-en hjem for å vise den til flere i nærmiljøet. Vi har derfor fått styrket vår antagelse om at informasjon på talt språk på en DVD er en god måte å nå foreldrene på. Ved alle tre samlingene ga foreldrene uttrykk for at de ønsket flere slike samlinger. Dette er svært nyttig kunnskap for oss i vårt videre veiledningsarbeid.

I møtet med foreldrene kom det fram spesielt fire områder der det er behov for mer kunnskap – både for foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn og for det norske hjelpeapparatet de møter – barneoppdragelse, bruk av tolk / bruk av egne barn som tolk, nettverksbygging og syn på handikap. Det samme ble bekreftet av forelesere under fagkonferansen. Flere foreldre ga uttrykk for frustrasjon over å oppdra barn i Norge fordi de opplever nordmenns regler for oppdragelse og moral som utydelige.

¹ http://www.statped.no/moduler/templates/Module_Article.aspx?id=75021&epslanguage=NO

Vi ønsker å produsere en ny DVD der disse temaene blir belyst. Mens den første DVD-en ble laget med tanke på foreldre med barn i grunnskolen, vil hovedmålgruppen for den nye DVD-en være foreldre med førskolebarn. Vi ser likevel for oss at også denne DVD-en vil være aktuell for foreldre til større barn. Siden vi hadde så positive tilbakemeldinger fra foreldresamlingene, ønsker vi å bruke denne nye DVD-en på samme måte. De samlingene som til nå har blitt gjennomført i forrige prosjekt, har bidratt til denne type samlinger har blitt en del av de ulike sentrenes tjenestetilbud. Vi søker om midler for å gjennomføre tilsvarende foreldresamlinger i de deler av landet vi ikke hadde midler til i forrige prosjekt – Vestlandet og Nord Norge. I tillegg vil vi arrangere samlinger i Kristiansand og Drammen innenfor vårt eget budsjett. Siden familiestrukturen er annerledes i mange kulturer enn i den norske, vurderer vi å prøve en modell der vi etterkommer ønsket om at samlingene også åpnes for andre nære familiemedlemmer - så som besteforeldre og foreldrenes søsken.

Fagkonferansen ble svært vellykket, og vi fikk mye ny kunnskap fra de dyktige foreleserne. De forespurte foreleserne ga alle tilbakemelding om at konferansens tema har vært lite belyst, og at de har savnet en stor konferanse med temaet etniske minoriteter og nedsatt funksjonsevne. Vi erfarte også at en fagkonferanse er en god måte å spre og dele kunnskap på. Vi ønsker derfor å søke om midler til en ny fagkonferanse med temaene fra DVD-en

Et representativt utdrag fra deltakernes evaluering av fagkonferansen 2010:

- Bare det å sette sammen et så bra program går ikke av seg selv. Mange flere skulle fått dette.
- Det giver et særligt indtryk når de som taler har gjort sig sine egne erfaringer og nu fungerer som godt talerør for en utsat gruppe til refleksjon for os professionelle.
- Jeg håper dere får midler til og har ork til å arrangere noe tilsvarende igjen, slik at andre får samme opplevelsen og innlæringen som jeg.

NOU 14, *Bedre integrering; Mål, strategier, tiltak*,² ble lagt fram for Barne-, likestillings- og inkluderingsministeren av Inkluderingsutvalget i juni 2011. Rapporten er et ledd i å bedre integreringen for innvandrerbefolkningen innen arbeid, utdanning, demokrati og samfunnsdeltakelse. Det prosjektet vi søker midler til er ment å være et bidrag til økt inkludering av etniske minoriteter med hørselstap/nedsatt funksjonsevne i det norske samfunnet.

MÅLSETTING

- ✚ **Å produsere en DVD med informasjon om barneoppdragelse, nettverksbygging, bruk av tolk og syn på handikap til foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn.**
- ✚ **Arrangere to samlinger for foreldre, en i Nord Norge og en på Vestlandet.**
- ✚ **Å arrangere en konferanse for å sikre en god lansering av DVD-en, i tillegg til å presentere ytterligere faglig informasjon om de aktuelle temaene.**
- ✚ **Utarbeide en artikkelsamling på bakgrunn av konferansen skrevet av representanter for brukergruppen og fagpersoner.**

² <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/nouer/2011/nou-2011-14.html?id=647388>

MÅLGRUPPE

Målgruppen for prosjektet er:

- ✚ Foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn som har barn med nedsatt funksjonsevne – med spesielt fokus på nedsatt hørsel.
- ✚ Fagpersoner som for eksempel lærere, rektorer, PPT, hørselssentraler, sosialkontor, barnevern, innvandrerkontor og akademia.
- ✚ Interesseorganisasjoner
- ✚ Universitet og høyskoler- ved å gi innspill til forskningsmiljøer om sentrale temaer for videre forskning.

SAMARBEIDSPARTNERE

Vi ser det som hensiktsmessig å ha et tett samarbeid med både representanter for brukergruppen og med faglige aktører.

I forbindelse med de tidligere prosjektene har vi hatt samarbeid med representanter for brukergruppen. Vi ønsker å fortsette dette samarbeidet også i det nye prosjektet. Vi har også fått bekreftet at noen av foreleserne på fagkonferansen – som også representerer brukergruppen, eller har nære relasjoner til den - er interessert i å delta i et nytt prosjekt.

I forbindelse med lanseringen av den forrige DVD-en har vi ved Nedre Gausen tatt initiativ til et faglig kontaktnett med to deltakere fra hvert av sentrene i Statped som har hørselshemming som fagområde; Statped Nord, Møller-Trøndelag ks, Statped Vest, Skådalen ks, Signo ks, Briskeby skole og ks. Det vil være naturlig å samarbeide med disse i det nye prosjektet.

Vi hadde svært gode erfaringer med å samarbeide med en høyskole når vi planla programmet til fagkonferansen. Den høye kvaliteten på konferansen mener vi kom av dette samarbeidet, der vi dro nytte av både kunnskap om praksisfeltet og om teori og forskning.

Styringsgruppen

- Styringsleder Gudmund Eikli
- Prosjektleder Elisabeth Nilsen

Prosjektgruppen

Prosjektgruppen vil bestå av representanter fra:

- **Nedre Gausen kompetansesenter:**
 - Prosjektleder og rådgiver Elisabeth Nilsen.
 - Prosjektmedarbeider og avdelingsleder Elisabeth Mikkelsen.
 - Øvrige prosjektmedarbeidere knyttet til de ulike delprosjektene
- **Høyskolen i Buskerud:**
 - Dekan Hein Lindquist

Nedre Gausen vil som prosjektansvarlig samarbeide med Høyskolen i Buskerud (HiBu). Prosjektgruppen er sammensatt med tanke på å dra veksler på et bredt kunnskapsregister vedrørende

tematikken i prosjektet. Det vil være naturlig å utvide prosjektgruppa med prosjektmedarbeidere i forbindelse med de fire delprosjektene DVD, samling for foreldre, fagkonferanse og artikkelsamling.

Referansegruppen

Vi ønsker å kvalitetssikre våre valg i løpet av prosessen ved å få tilbakemeldinger fra et større antall brukere og fagpersoner. Vi ønsker å ha kontakt med representanter for brukergruppen for å få innspill til utforming av konferansene og artikkelsamlingen – både foreldre og fagpersoner med etnisk minoritetsbakgrunn som har nedsatt funksjonsevne selv eller i sin familie. Det er naturlig å forespørre de tre foreldreparene som deltok på forrige DVD. En av foreldrene, Fateh Mirza, har allerede sagt seg interessert.

Forfatter Amal Aden har svart bekreftende på at hun gjerne deltar i dette prosjektet. Vi har også fått positivt svar fra psykolog Nadia Ansar. I forhold til foreldre med samisk bakgrunn har vi opprettet kontakt med Lisa Baal ved Samisk høyskole i Guovdageaidnu/Kautokeino (www.samiskhs.no). For øvrig vil vi også forespørre flere aktuelle fagpersoner om å delta som ressurspersoner. Vi vil også søke om det er fagpersoner i utlandet det kan være aktuelt å forespørre.

GJENNOMFØRINGEN AV PROSJEKTET

Det søkes om et 2-årig prosjekt som skal gjennomføres i 2012 -13, med følgende fire hovedaktiviteter:

- I) *Produsere en DVD på norsk, med tekst på norsk, samisk, engelsk samt oversettelse til tegnspråk, urdu og arabisk*
- II) *Gjennomføre to samlinger for foreldre*
- III) *Gjennomføre en fagkonferanse*
- IV) *Utarbeide en artikkelsamling*

I) Produsere DVD

En av hovedbegrunnelse for å utarbeide filmen er at aktuell informasjon skal være tilgjengelig for foreldre i hverdagen, og at de skal ha mulighet til å dele informasjonen med andre nærpå personer. Fagpersoner nær foreldrene bør også ha kjennskap til den samme informasjonen. Informasjonen skal gjøres tilgjengelig både for foreldre som forstår norsk – og for foreldre som ikke kan lese morsmålets skriftspråk. Vi ønsker også at den skal være tilgjengelig for voksne brukere som har behov for informasjonen tolket til norsk tegnspråk. Vi har vært i kontakt med Snøball Film, som er en anerkjent aktør innen filmproduksjon. De uttalte at dette er et tema som er svært aktuelt, og at filmen er tjent med å gjøres dokumentarisk. Deres erfaring er at man bør møte tre familier i en slik film, ettersom dette er tilstrekkelig til at framstillingen samlet oppleves som generell. I tillegg vil det være aktuelt å intervju fagpersoner. Små iscenesettelser av typiske problemstillinger er også aktuelt.

I forbindelse med utarbeidelse av DVD-en søker vi om midler til å:

- produsere masteren på norsk, med mulighet for å velge teksting på norsk eller samisk eller tolking til tegnspråk. I tillegg søker vi om midler til å oversette til engelsk tekst og to talte

språk, fortrinnsvis urdu og arabisk. Det blir laget en DVD for hvert talte språk, og gjennom informasjon til helsestasjoner og kompetansesentre, vil foreldrene få informasjon om DVD-en.

- prosjektmidler til 700 kopier på norsk med valgfri teksting/tolking, samt 100 kopier på urdu og 100 kopier på arabisk. (Ut over dette skisserte antallet vil det i ettertid eventuelt kopieres DVD-er etter selvkostpris).

II) Arrangere samlinger for foreldre til barn med nedsatt funksjonsevne

Vi søker om midler for å gjennomføre to foreldresamlinger i de deler av landet vi ikke hadde midler til i forrige prosjekt – en på Vestlandet v/Bergen og en i Nord Norge. Målgruppen er her foreldre med etnisk minoritetsbakgrunn (inkludert samisk bakgrunn) til barn med nedsatt funksjonsevne. Vi vil vurdere om samlingene også skal inkludere foreldrenes øvrige familiemedlemmer. Hensikten med samlingene er å vise DVD-en og skape refleksjon rundt temaene på DVD-en. Brukersamlingene vil gi oss nyttig kunnskap om brukergruppas perspektiver på brukermedvirkning og hvilke premisser som oppleves å måtte være tilstede for at man får mulighet til å legge sentrale premisser for sitt eget liv.

III) Arrangere fagkonferanse

Da Nedre Gausen i samarbeid med HiBu arrangerte konferansen *Etniske minoriteter og nedsatt hørsel/funksjonsevne* fikk vi fra de forskjellige fagmiljøene – og fra både forelesere og deltakere – tilbakemelding om at det har vært et savn å få kunnskap om dette temaet. I tillegg til at foreleserne var svært dyktige og ”to the point”, ser vi at dette er med på å forklare de positive evalueringene vi fikk i etterkant av konferansen.

Vi ønsker å arrangere en ny konferanse for fagpersoner/etater/akademia. Vi vil denne gang undersøke om det er forskning eller ekspertise i andre land som kan være av spesiell interesse for konferansen. Vi tar sikte på å invitere til konferansen nordisk. En stor del av kostnadene til fagkonferansen vil dekkes av en egenbetaling fra deltagerne. Våre erfaringer fra forrige konferanse viser at vi når en klart større gruppe fagpersoner hvis konferanseavgiften ikke er for høy, og at vi har økonomi til å kunne invitere dyktige, profilerte personer som forelesere. Ved å arrangere en konferanse som også er interessant for foreleserne, bidrar konferansen til å forsterke interessen for temaet – og dermed forhåpentligvis til å utvikle kunnskapen og inspirere til forskning. Aktuelle tema for konferansen er:

- Komparativ barneoppdragelse
- Barneoppdragelse og etiske regler i etnisk norske hjem – sett med egne og andres øyne
- Barneoppdragelse og etiske regler i hjem med annen etnisk bakgrunn - sett med egne og andres øyne
- Å bygge nettverk utenfor familien- Empowerment i praksis
- Forventninger og krav i det kulturelle møtet
- Bruk av tolk i møte mellom foreldre/bruker og fagpersoner

IV) Utarbeide artikkelsamling

I etterkant av konferanse vil det utarbeides en artikkelsamling skrevet av fagpersoner og representanter for brukergruppen, med fokus på det faglige stoffet som ble presentert på konferansene. Denne artikkelsamlingen blir sendt til alle deltagerne på konferansene. I tillegg vil artikkelsamlingen bli distribuert til universitet- og høgskolesektoren for innspill til aktuell forskning. I tillegg vil artikkelsamlingen bli lagt ut på salg på nettet ut fra selvkostprinsippet, samtidig som den legges ut på vår hjemmeside til gratis nedlasting.

FREMDRIFTSPLAN

Fremdrift	Aktivitet 2012 samlinger, konferanse og artikkelsamling	Aktivitet 2012 DVD
Januar - juni	<p>Oppstart</p> <p>Møter i prosjektgruppa</p> <p>Første markedsføring av forestående konferanse og artikkelsamling.</p> <p>Oversikt over foredragsholdere til fagkonferansen.</p> <p>Planlegge samlingene for foreldre sammen med lokale fagpersoner.</p>	<p>Oppstart</p> <p>Møter i prosjektgruppa</p> <p>Inngå samarbeidsavtale med produksjonsfirma om produksjon av DVD</p> <p>Idemyldring om innholdet i DVD-en</p>
Juli	Ferie	
August - desember	<p>Møter i prosjektgruppa</p> <p>Markedsføring av konferansen.</p> <p>Invitere og opprette kontakt med foredragsholdere.</p> <p>Praktiske forberedelser til konferansene.</p> <p>Utarbeide program.</p> <p>Endelig markedsføring av konferansen med program.</p> <p>Evaluere og samle kunnskap som skal presenteres på fagkonferansen.</p> <p>Forberedelser til artikkelsamling.</p> <p>Avklare artikkelforfattere/ tema.</p>	<p>Møter i prosjektgruppa</p> <p>Samarbeid med produsent om innhold og sjanger.</p> <p>Avtale med aktuelle deltakere i DVD-en.</p> <p>Oppstart filming.</p> <p>Produksjon av master på norsk.</p> <p>Sendes til "høring"</p> <p>Teksting.</p> <p>Filming av tegnspråktolk.</p> <p>Produksjon av norsk versjon med tekst og tegnspråktolk.</p> <p>Avtale med engelsk og arabisk tolk.</p> <p>Utlevere manus/master DVD.</p>
Fremdrift	Aktivitet 2013 konferanse og artikkelsamling	Aktivitet 2013 DVD
Januar - juni	<p>Møter i prosjektgruppa</p> <p>Gjennomføre samlinger for foreldre</p> <p>Praktiske forberedelser</p> <p>Avholde konferanse i mai</p> <p>Evaluering/ etterarbeid</p> <p>Utarbeide skisse til artikkelsamling</p>	<p>Møter i prosjektgruppa</p> <p>Oversette DVD-en til engelsk og arabisk</p> <p>Kopiere avtalt antall kopier</p> <p>Gjennomføre to brukersamlinger der DVD-en presenteres</p>
Juli	Ferie	
August - desember	<p>Koordinering av arbeid med artikkelsamlingen</p> <p>Trykking/ utgivelse av artikkelsamling</p> <p>Markedsføring</p> <p>Distribusjon</p> <p>Sluttrapportering</p>	<p>Markedsføring og distribusjon</p> <p>Sluttrapportering</p>

ØKONOMI

Det søkes om prosjektmidler til et 2-årig prosjekt som i henhold til budsjettet totalt utgjør kr 1.313' fordelt slik:

Budsjett (i 1 000 kr)	Kostnader	Tilskudd fra Nedre Gausen	Helse- og rehabilitering	
			Søkesum 2012	Søkesum 2013
2011-2012				
Honorar prosjektledelse 30 % av stilling	400	100	150	150
Honorar, prosjektmed. 20 % av stilling	260	100	80	80
Adm.utgifter	130	130		
Diverse møtevirksomhet	55	5	25	25
Forberedelse til konferanser- invitasjoner m.m	40	10	15	15
Konferanser- honorar til foredragsholdere m.m	60	10	25	25
Manusgruppe/ samarbeid med produsent	35	10	25	
DVD-produksjon*	548		250	298
Oversettelse av DVD, kostnader til tolk m.m	70		35	35
Artikkelsamling: planlegging, honorar, produksjon	50	20	15	15
Markedsføring og distribusjon	60	10	25	25
Utgifter	1.708	395	645	668
Total søkesum			1.313	

Budsjett for DVD-produksjon – prisestimat fra Snøball Film (inklusive teksten versjon, tegnspråktolket versjon og to andre taleversjoner)					
	Manus/forarbeid prosjektledelse	Diverse opptak	Redigering/ teknikk	Produksjon, flere versjoner trykk, kopiering	Sluttsum
SUM	52	100	200	86	438 eks mva/ 548 inkl.

PROSJEKTETS NYTTEVERDI

Det prosjektet vi søker midler til er ment å være et bidrag til økt inkludering av etniske minoriteter med hørselstap/nedsatt funksjonsevne i det norske samfunnet. For å oppnå økt inkludering er det nødvendig at brukergruppa og fagpersoner får økt kunnskap og kompetanse om sentrale utfordringer og handlingsalternativ. Vi ønsker en positiv spiraleffekt der vi;

- innhenter erfaringer og kompetanse fra brukergruppa
- bruker denne kunnskapen sammen med forskning for å øke fagpersoners kunnskap
- for at flere fagpersoner bruker ny kompetanse i møte med flere representanter for brukergruppa
- som igjen utvikler ny kompetanse for å meste sin hverdag på en god måte

Foreldrene må ha kunnskap om den kulturen deres barn blir en del av. Fagpersoner må ha kunnskap om kulturelle forskjeller som kan være problematiske for barn og unge med funksjonsnedsettelse som vokser opp mellom to kulturer. Barn og unge som har nedsatt funksjonsevne/hørsel har behov for at både foreldrene, familien for øvrig og fagpersoner de møter har god nok kunnskap til å gi dem en verdig oppvekst der de får utvikle seg til trygge individer med mulighet til å utvikle sine evner.

Prosjektet har sin styrke i at fokus på økt inkludering og mestring blir belyst fra mange ulike innfalls-vinkler. Prosjektets forskjellige delprosjekter sees i sammenheng med at vi ønsker å peke på handlingsalternativer for både brukere og fagpersoner. **Barn og unge med etnisk minoritetsbakgrunn som har nedsatt hørsel eller annen funksjonsnedsettelse skal få en god oppvekst, utvikling av sine evner og mulighet for en god inkludering både i familien og i det norske samfunnet.**